

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 „
za trikrat . . . . . 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Tožbe proti poslancem.

Dunaj, 25. marca.

V osodepolnem letu 1867. je državni zbor v hitrici skoval tudi zakon, ki na podlagi drž. zakona z dne 26. svečana 1861 določa število poslancev, njih pravice in dolžnosti. Paragraf 16. tega zakona govori o imuniteti poslancev, in sicer: Noben poslanec ni dolžan, sprejemati navodila od svojih volivcev; noben poslanec ni odgovoren za svoja glasovanja, za besede (govore) pa, ki jih je izustil v svojem poklicu kot poslanec, je odgovoren le zbornici; nobenega poslanca ne smejo zapreti ali sodno preganjati zaradi kaznjivega dejanja brez privoljenja zbornice, izvzemši slučaje, da bi katerega zasačili (in flagranti) pri hudodelstvu. Pa tudi v tem zadnjem slučaju mora sodišče takoj obvestiti predsednika zbornice. Ako pa zbornica zahteva, mora sodišče poslanca takoj izpustiti ali ustaviti sodno preiskavo za dobo zasedanja.

Ta poslanska pravica imunitete ali nedotakljivosti ni privilegij, marveč bistven del ustave. Brez imunitete poslancev si ne moremo misliti prave ustave. Zato je navedeni paragraf presplošen, nejasen, meglen. Juristi tolmačijo ta zakon tako, da je poslanec neodgovoren za svoje besede le tedaj, če jih izgovori v zbornici ali v kakem edseku. Če na javnem shodu morda preostro odgovarja svojim političnim nasprotnikom, je že v nevarnosti, da ga tirajo pred sodišče. Ta imuniteta, ki jo zbornica tolmači od slučaja do slučaja, ki je odvisna od vsakodnevne slučajne večine v zbornici, ni vredna piškavega oreha. Res, da bi imela popolna, idealna imuniteta poslancev tudi svoje slabe strani. Surovež bi si dovolil razna kaznjiva dejanja: žaljenje časti, zašušnice, motenje vere, zaroto in druga hudodelstva. A to bi trajalo k večjemu šest let. Imuniteta pa bi ne obvarovala javnega zaničevanja, ko bi jo zlorabil brezvesten poslanec. Nasprotno pa bi poslanska zbornica pridobila na ugledu, ako si sama določila tudi strog poslovnik, ki more preprečiti vsako zlorabo proste besede. Toda v avstrijski zbornici večje in manjše stranke kar trepetajo, če je govor o strogem poslovniku, ki more preprečiti vsako obstrukcijo. Boj se tiranstva, nasilstva, ključavnice na rokah in ustnicah. Tudi to je avstrijska posebnost, s katere se mora računati.

Torej načelno moje stališče je: Popolna poslanska imuniteta, ki more iz raznih vzrokov odtehtati slabe posledice gobeždavosti in poslanske nadutosti, osobito, ako ima predsednik zbornice v rokah strog poslovnik.

V tesni zvezi z imuniteto pa je vprašanje: Ali sme poslanec biti odgovoren urednik političnega lista? Ko bi govoril le v svojem imenu, osobito z ozirom na kranjske razmere, rekel bi: Ne! A kranjska dežela nima te časti, da bi državni zbor izjemoma določal, kdo sme in kdo ne sme biti na Kranjskem odgovoren urednik. To je splošno vprašanje. In z načelnega stališča se drznem trditi, da je ravno poslanec, ljudski zastopnik, v prvi vrsti poklican, pred javnostjo in sodiščem zagovarjati stališče in program glasila svoje stranke.

Vsaka stranka, in če ima le tri razborite zastopnike, skrbi najprvo, da sestavi svoj program in ustanovi list, ki zagovarja in širi med občinstvom ta program. Občinstvo naj si ogleda program in glasilo stranke. Ako mu prija in ugaja, ima stranka pravico do obstanka. Ako ne, sta stranka in nje glasilo mrtvo rojeno dete. To velja vsaj vobče. Stega stališča pa je vsaj načeloma težko pobiti trditev, da sme poslanec z imuniteto biti odgovoren urednik. Pripomnim pa takoj, da si s tem poslanec vsaj po zdravi pameti ne pridobi privilegija, da se sme na ulici zakaditi v vsacega mirnega človeka ali zmerjati s „šuftom“ vsako osebo, ki ne trobi v njegov rog in ni naroden na njegovo glasilo. Ako pa to stori ali drugi souredniki v njegovem imenu, tedaj velja načelo, dokler ne dobimo drugega tiskovnega zakona. Zbornica naj izroči sodišču vsacega brez razločka, in sicer, dokler ni tožba zastarela. Sedanja praksa je odločno nepravilna, ako ne krivična vsaj v posameznih slučajih. Enega izročila, drugega ne, enemu prisojajo politične nagibe, drugemu ne, in vse to je navadno odvisno od slučajne večine odsekovih članov, oziroma njih dobre in slabe volje.

Ugovarjajo radi: Kako pa naj poslanec kot odgovorni urednik pregleda vse gradivo za list, ako sedi na Dunaju? Nato vprašam: Kateri odgovorni urednik večjih dunajskih listov pa sploh more sproti prečitati vse, kar pride isti dan v list? To je fizično nemogoče. Torej so tudi več ali manj le „slamnatí možje“.

Po tem uvodu naj pojasnim, zakaj sem bil minoli petek v treh slučajih izročeni sodišču. To storim le radi tega, da slovenska javnost, osobito pa razni dopisniki morejo presojati prijetnosti, ki jih ima odgovoren urednik.

Leta 1903. so se po Ljubljani vršile razne narodne demonstracije. Neki dan so hodili po Mestnem trgu nemški visokošolci s plavicami. Nastal je ravs in kavs med slovenskimi in nemškimi dijaki. To je „Slovenec“ zabeležil med ljubljanskimi novicami, v gorečnosti za slovensko lice ljubljanskega mesta pa rabil izraz proti nemškemu dijaku, ki se je sicer udomačil v parlamentu, a nemškim dijaku ni bil všeč. (Vide „Slovenec“ št. 161 leta 1903.) Torej tožba radi žaljenja časti.

Drugi slučaj: Povodni Prešernove slavnosti dne 5. julija 1903 je družba mladih nemških gospodov „baje“ precej glasno dajala duška svoji nemški navdušenosti. „Slovenec“ je drugi dan grajal to demonstracijo. Eden teh gospodov, ki je slučajno v cesarski službi, je poslal „Slovencu“ popravek, da je poročilo pretirano. Uredništvo je „popravek“ odložilo, ker so razne priče trdile, da ni stvar. Zato tožba. Uredništvo bi bilo pač bolje storilo, da je objavilo popravek in dostavilo to, kar bi se bilo v vsakem slučaju dokazalo s pričami.

Tretji slučaj: Uredništvo je objavilo poročilo, da so minolo leto vojaku Schwarzu od 27. pešpolka v Ljubljani pri čenku odrezali desno nogo. Vojak Purmaz od istega polka pa je v bolnišnici umrl. Oba vojaka sta — kakor trdi poročilo — že preje težila o bolečinah, a morala sta — kakor trdi poročilo — opravljati službo itd. Dotičnega popravka uredništvo ni objavilo, ker

se ni ujemal z dotičnimi svedoki. Tretja tožba.

V takih in enakih slučajih vsako uredništvo najbolje stori, da objavlja popravke, ako so resnični in stvarni. Ako pa niso, pove se „popravljamcem“ v brk, da mu nekaj tednov zveni po ušesih. Često se primeri, da list „optima fide“ objavi poročilo, ki se ne ujema z dejstvi. Ali naj se odgovoren urednik v vsakem slučaju morda z avtomobilom pelje na lice mesta, da izve, čegava mačka je sale požrla ali kdo je sedu figo molil čez plot? Taki uredniki niso in ne bodo rojeni.

Naj še pripomnim, da zbornica poslancev Steina in Bergerja zaradi znanih nastopov v Inomostu lansko jesen ni izročila sodišču, ker so bile demonstracije „politične“. Izročeni pa so bili poslanci Herzog (v štirih slučajih), Malik, Hauck in grof Sternberg. V vseh prvih slučajih je zbornica glasovala brez razprave, jako burni pa sta bili razpravi glede Haucka in grofa Sternberga. — Vsak ptič poje, kakor mu je zrastle kljun.

Rusko-japonska vojska.

Umikanje ruske glavne armade v obrambene postojanke na reki Sungari je nedvomno. To ozemlje je oddaljeno od Gundulina (Kundulin, Kuntu) ob reki Talianho okrog 160 km. Ruske čete bi ga mogle doseči v 11 dneh računajoč dnevne marše po 20 km in vstevši odmore. V zavarovanje strategičnega razvrščenja pri Harbinu je črta Sungari pač najbolj pripravna. Oddaljena je 8 dnevni marš po 20 km. vstevši dneve odmora od železnice Cickar Harbin-Vladivostok, ter zvezana s Harbinom po železnici ter po mnogih pripravnih cestah. Desni breg t. j. breg braniteljev, obvladuje levi breg napadalcev, nadalje se vleče dobra cesta od Bodune (Sinčen) preko postaje Sanjacji proti Kirinu paralelno z obrambeno črto, kar je za premikanje čet in dr. posebnega pomena; nadalje moramo omeniti, da vzporedno z obrambeno črto tekoča glavna železnica Cickar Harbin-Vladivostok omogočuje, da ojačena izstopajo iz vozov, kjer je treba, da se jih potisne na pozicijo. Črta Sungari, ki pride v poštev kot operacijsko ozemlje, se vleče od Bodune preko postaje Sanjacji do Kirina ter je dolga približno 250 km. Vsled tega se bo moral branitelj omejiti na obrambo najvažnejših strategičnih in taktičnih točk. Ta obrambena črta se da razdeliti v tri glavne dele in sicer:

1. V oddelek Bodune na desnem krilu; tu se križa mnogo komunikacij, od katerih jih dvoje pelje naravnost v Harbin; naslanja se ta oddelek na izliv reke Nonni v Sungari. Po najnovejših poročilih prodirajo sedaj proti temu delu čete Hunhuzov.
2. Oddelek Vucjančen-Sanjacji-Kalahodzi na obeh straneh železnice Mukden-Harbin. Desni breg tu silno prevladuje levega, več potov pelje ob železnici proti Harbinu ter proti glavni železnici. Vendar se gorovje vzhodno od železnice precej približa levemu bregu reke Sungari na levem krilu tega dela pri Kalahodzi. Proti temu oddelku prodirajo na obeh straneh železnice močne japonske čete.
3. Kirin je pa očitno eden najvažnejših delov. Od tu peljejo dobre ceste v Harbin in Niuguto ter več potov k obema železnicama. Ako si Japonci osvoje ta del, ki je opiraljšče ruske fronte, potem je črta Sungari skoro nevzdržljiva, sibirski glavna železnica v nevarnosti ter Vladivostok v nevarnosti, da bi bil odrezan. Proti temu delu menda prodira armada Kavamure.

Med črto Sungari in med Harbinom bi prišla v poštev še črta Lalinho, ki je od-

daljena od Harbina okrog 80 km, vendar tukaj, kakor se vidi, levi breg prevladuje desnega. Tudi bi prodiranje sovražnih sil preko Kirina proti Lalinho v smeri Lalinčen, proti levemu ruskemu krilu, kjer se gorovje zelo približa južnemu bregu, napravilo to postojanko nevzdržljivo ter bi imelo za posledico umikanje ruske armade proti Harbinu, oziroma proti Cickarju. Tudi je ta del za kritje razvrščenja armade pri Harbinu nekoliko preblizu, ker bi se v slučaju opustitve te črte razvrščenje zmedlo.

Ako je rusko armadno vodstvo takoj po bitki pri Mukdenu zamudilo, odpotovati na črto Sungari, posebej pa še na dele ob železnici in v Kirin, iz Harbina in drugih točk vse neobhodno potrebne čete, ki naj se ondi tehnično utrdijo, da sprejmejo umikajočo se armado, potem je storilo napako, ki bi imela nepregledne posledice.

Linevičevo poročilo.

Peterburg, 25. marca. Linevič brzojavlja včeraj: Iz sela Paljušu, ki ga je zasedel švadrón japonske konjice z oddelkom pehote, je bila obstreljevana od nas odposlana patrolja. V teku dneva se pri armadah ni izvršila nobena izprememba. Dne 23. t. m. so vrgli oddelki naše konjice nazaj japonsko konjenstvo, ki se je blizalo postaji Suanjavza. Dne 22. t. m. je bil na našem najskrajnejšem levem krilu, 6 vrst od postaje Nandenci, mal oddelek na konjih napaden od več sovražnih švadrónov. Od nas na pomoč odposlana konjenica je prisilila sovražnika, ki ni hotel sprejeti konjeniškega napada, umakniti se v Nandenci v varstvo pehote.

Razna poročila.

Poročali smo v petek, da so Japonci pri prodiranju proti severu 21. t. mes. zasedli Santu, ki leži 20 milj severno od Kayuana ob železnici v Harbin, ne pa ob cesti, ki vodi v Kirin. Dne 24. t. mes. je sporočil „Daily Telegraph“ iz Tokia, da se Rusi koncentrirajo med Čančanom in Kirinom ter da so takrat stali 24 milj severno od Kayuana.

„Times“ poroča z dne 25. marca: V ruskem generalnem štabu se trdi, da sta sedaj nasprotnika 40 milj oddaljena drug od drugega (40 milj 64 km.) — Rusi utrjujejo svoje pozicije in Japonci so ustavili (?) prodiranje. Očitno Japonci svoje izgube nadomeščajo z novimi četami. Ruski generalni štab baje radi obkoljevanja nima nobene skrbi. (!)

„Kölnische Volkszeitung“ poroča iz Čantafu z dne 25. t. mes.: Rusi se počasi umikajo. Japonci jim sledijo za petami. Hunhuzi, katere poveljujejo japonski častniki napadajo čete Ruse, a so odbiti. Rusom nedostaja vsega, posebno slabo funkcionira železnica proti Harbinu. Isti list poroča iz Kundulina: Iz prodiranja Japoncev se lahko sklepa na skorajšnje japonsko ofenzivo. — Močno obkoljevanje na vzhodu se lahko tolmači tako, da Japonci nameravajo udarec proti Kirinu. Baje operirajo Japonci proti Vladivostoku, kar bo pa skoro gotovo le demonstracija. Operacijski cilj Japoncev tvorijo Linevičeve armade. Ta je inšpiciral v kundulinski okolici 23. t. m. lazarete, ter je razdelil mnogo križcev sv. Jurija. Večino ranjencev so Rusi spravili proti severu.

Iz Tokia poročajo: Japonci zasledujejo Ruse dalje Japonci so zaplenili vnovič veliko množino ruskih zalog. Ruskim ujetnikom je dovolil japonski vojni minister olajšave, da smejo vsak dan v bližini svojih stanovanj se sprehajati.

Berolinski listi poročajo iz Peterburga: Od 50 km od Kayuana oddaljene železniške postaje Suanmianci prihaja z dne 24. t. m. poročilo, da so vsi mostovi do te postaje razstreljeni v zrak. Tudi most čez Tsingovo severno od Kayuana je razdrt. 18 t. m. so napadli Japonci južno od tega mosta umikajočo se Ruse. Rusi so jih odbili ter se nato dalje umikali — Dne 23. t. m. so se ruske čete ustavile pri Sipingaju. Ali se bodo

vmešale v boj ni znano. Japonci nabirajo Mongolce, katerim obljubljajo samostojnost. Mongolski knezi so pripravljeni pridružiti se Japoncem. Mongolskim jezdecem pove-ljujejo mongolski duhovniki-vojaki, ki dobe zato od Japoncev po 45 rublev na mesec.

Ruska poročila.

Iz Hunculina so dne 21. in 22. t. m. sporočili v Petrograd nastopno: Srijjo se govorice o japonskem gibanju, da bi na obeh krilih obkeli Ruse. Ker so Japonci vzeli v svojo vojsko Hunhuze, je baje sedaj japonsko konjenišvo močnejše nego rusko. Dopisniku lista „Novoje Vremja“ se zdi dvomljivo, se bodo li zamogli Rusi držati pri Kvantčenti. Ako bi to ne bilo možno, se bo treba umakniti do Sibirije, ker bi se pozicijo pri Harbinu, čegar fronta leži vspe-redno z železnico, težko branilo.

Kirinska podružnica ruske - kitajske banke je bila premeščena v Harbin, ker so jo nedavno Kitajci napadli, pri čemer je druhal metala kamenje ter ranila dve straži.

Kitajski guverner v Kirinu se je radi tega dogodka opravičeval pri ruskih oblast-nijah. Poročilo, da je rusko zdravniško osebje v Mukdenu zdravo, je od maršala Oyame od 22. t. m.

„Rusko Slovo“ poroča, da neki japon-ski oddelek prodira proti Cicikarju, drugo poročilo pa trdi, da se to Hunhuze. Močnejši japonski oddelek prodira proti Kirinu in vladivostoški železnici. Rusko časopisje pri-poroča, naj preskrbi ruska vojna uprava Vladivostok za eno leto in pol z vojaštvom in zalogami. „Biževskije Vjedomosti“ pravi, da Rusija iz Turkestana ne more po-slati niti enega vojaka, ker sicer ondi iz-bruhne vstaja.

„Rusko Slovo“ dalje poroča iz Gun-tulina: Japonci prodirajo v moč-nih oddelkih proti Kirinu, ve-like hunhuške tolpe pa preko Mongolije proti Bodune. Odločilnih japonskih operacij pri Cicikarju še ni pričakovati. Japonci so močni 450.000 mož ter so že orijentirani o ruskih četah po kitajskih ogleduhih. Da bi Rusi kaj proti temu storili, je nemogoče. Oskrbovanje čet je zopet v najlepšem redu. Ruska ofenziva bi morda položaj ugodno izpremenila, a ni nameravana. Ja-ponska fronta stoji sedaj navpično proti Harbinu ter se bo razvila paralelno k že-leznici. Za Ruse je nevarnost, da bodo odrezani od Rusije, po-sebno pa od Vladivostoka.

„Novoje Vremja“ poroča iz Gutulina: Japonci zasledujejo Ruse. Vsak dan preho-dijo Japonci 16 kilometrov. Obkoljevanje izvršujejo na videzno (!) s slabimi sredstvi, vendar je za Ruse nevarnost, da bodo potisnjeni na sibirsko tla in odrezani od Vladivostoka. Morda pride do bitke pri Sungari. Rennenkampf je pri Madsjapu izgubil tri četrte svojih ljudi. Dopisnik pravi, da so se med umikajoče se Ruse delili soc. demokratski pozivi, naj se udajo, ker ves ruski narod želi konec vojske.

Dopisnik „Novega Vremena“ v Gunču-linu trdi, da so Japonci v bojih za Mukden izgubili nad 100.000 mož. Kuropatkin pr-votno ni računal s tem, da bi vzdržal Muk-den. Ko je Kuropatkin 20. t. m. odhajal iz Harbina, so vojaki metali čepice kvišku in tekli za vlakom, kličeč Kuropatkinu: „Dobro srečo očka!“ V Harbinu je prebivalstvo jako nemirno. Mnogi zapuščajjo mesto. Ki-tajci odpovedujejo v kitajski banki svoje vloge.

Baltiško brodovje.

Suez, 27. marca. Tretje rusko brodovje je od tu odplulo protijugu.

London, 27. marca. Roždest-ven-skega brodovje je zapustilo Nessibe že 7. marca, ne šele 16. marca in je od-plulo proti Sumatri, ne proti Dzibuti. Pričakovati je torej vsak čas spopada z japonskim brodov-jem. V ameriških mornariških krogih so-dijo, da je japonsko brodovje prodrlo dalje proti severu, nego se sploh misli.

Londonski list „Daily Mail“ je poročal iz Mauritiusa z dne 24. t. m., da so videli prvo in drugo baltiško brodovje okolu 800 do 900 milj južnozahodno od Ceylona, na-videžno na poti v smeri proti Sunda cesti.

Bitka na morju se je že pričela?

Pariz, 25. marca. Peterburški do-pisnik „Matina“ poroča, da je japonsko bojno brodovje odšlo od Singapora, na čelu brodovje torpedovk. To brodovje je bro-dovje Roždestvenskega že oškodovalo. Dve oklopnici sta bili zadeti od torpedov. Po-trjena ta vest še ni.

Peterburg, 25. marca. „Rus“ za-beležuje vest, da je angleško poslanstvo dobilo 24. t. m. poročilo od guvernerja otoka Mauritiusa, da se je brodovje Rožde-stvenskega že spoprijelo s prednjimi ladjami japonskega brodovja. Rusi so otvorili boj, ki traja dalje. Izid ni znan. Tu tej vesti ne verujejo.

London, 25. marca. Tu se širi vest, da je japonsko brodovje potopilo nekaj ru-skih ladij. Potrjena ta vest še ni.

Berolin, 25. marca. Iz Peterburga poroča urad Laffan, da je ondi bila razširjena vest, da je japonske brodovje po-topilo ruski križarici „Navarin“ in „Sissoj Veliki“.

Brodovje neznane narodnosti.

Port Louis, 24. marca. (Reuter.) Neki parnik, ki je došel semkaj iz Ko-lomba poroča, da je v noči med 16. in 17. t. m. naletel na rusko torpedovko, kateri je v nekem razdalju sledilo brodovje. Na-rodnost in sestavo brodovja ni bilo možno konstatovati.

Najnovejša poročila.

Peterburg, 26. marca. „Novoje Vremja“ poroča iz Gunčulina: Glasovi o obširnem obkoljevanju ki ga izvršujejo Ja-ponci na obeh straneh železnice, se potrju-jejo. Kolone pa, ki to gibanje izvršujejo, niso velike. Gorevje je jako pripravno zato, da se odbije japonsko obkoljevalno gibanje. Postavimo pa, da bi se morali Rusi umak-niti do reke Sungari, bi to tudi storili ter se ondi branili, dokler bi ne došla ojačenja. Ko bi bilo to nemogoče, bi se umaknili do sibirske meje.

Peterburg, 26. marca. „Rus“ isto tako omenja vesti o obkoljenju ter poroča nadalje, da po zagotovilih Kitajcev japonska konjica, ojačena s Hunhuze, sedaj ruski ni le popolnoma kos, ampak jo celo presega. „Slovo“ pravi, da ne zadostuje za izpre-membo Kuropatkinovega sistema le, ako je vedstvo armade prevzel Linevič. Armada se mora iz temelja pomladiti, vsi starejši po-veljniki se morajo nadomestiti z mlajšimi častniki, brez ozira na službeno dobo in dostojanstvo. Le demokratizacija armade bi vodila do zmage.

Peterburg, 26. marca. Odredilo se je, da se sestavi 8 vzhodno sibirskih gorskih baterij peš in dve jahajoči bateriji. Istotako se sestavi park gorskega topništva za deset gorskih baterij. Mobilizujejo se tudi polki kavkaških kazakov.

Lipsko, 26. marca. „Leipziger Neu. Nachrichten“ poročajo iz Peterburga: Dve japonski armadi prodirata na desni in levi od železnice proti severu, da odrežeta Ruse od Harbina. Posebna kolona maršira proti Cicikarju v severozahodni smeri, ravnotako prodira močan oddelek vzhodno od želez-nice. Tu se boje, da ne bi ti japonski od-delki napadli železnice Harbin-Vladivostok.

Peterburg, 26. marca. Carjevo dnevno povelje od 25. marca odpušča ge-nerala pehote, Gripenberga, kot poveljnika druge mandžurske armade, a mu pušča mesto generalnega adjutanta carjevega.

Kuropatkin.

Peterburg, 25. marca. Kuropatkin je odgovoril na brzojavni pozdrav vladivo-stoške mestne dame: „Veseli me, da je car mojo srčno prošnjo, naj mi omogoči podpi-rati domovino in prestol, uslišal ter me imenoval za poveljnika prve armade.“

Položaj na Ogrskem.

Kriza še vedno ni rešena. Listi so po-ročali, da je Tisza nameraval pregovoriti katoliško ljudsko stranko, naj izstopi iz opozicije, a ni dosegel nikakega uspeha. Ko je liberalna stranka zaznala, da nameravajo sestaviti vlado iz manjšine, je zagro-zilo veliko liberalnih poslancev z odpa-dom. Umevno, da se katol. ljudska stranka ni usleda na limanice kalvinistu Tiszi. Saj je ravno Tiszova rodovina bila voditeljica svoj čas vsemogočne liberalne stranke, ki je dovolj zatirala katoličane. Sploh pa se-danja kriza in vse stremljenje za samostoj-nost samostojne Ogrske ni drugega, kakor da hoče vsemogočno mažarsko plemstvo priti do še večje moči, kakor jo ima sedaj. Krizo rešuje sedaj z jako malim upanjem na uspeh Szell, in tudi avstro-ogrskega po-slanika v Berlinu, grefa Szogyenya, je poklical vladar k sebi v Budimpešto, da se posvetuje z njim o položaju.

Nova kolonizacijska banka.

Iz Zagreba poročajo: Zagrebska hrvat-sko-slavonska banka je v zvezi z ogrsko hipotekarno banko in eskomptno banko od-ločila osnovati posebno banko za koloni-zacijo in parceliranje zemljišč v Hrvatski in Slavoniji po vzorcu novo osnovane take banke za Ogrsko. Ta banka bi imela par-celirati v neobljubljenih krajih velika po-sestva ter jih dajati narodu iz preobljubljenih krajev. Tako bi se uredila notranja kolo-nizacija ter bi se preprečilo izseljevanje. Glavnica, ki je že pokrita, je določena na eden milijon kron; banka pa stopi kmalo v življenje.

Kakor se govori, je to novo podjetje deloma naperjeno proti „Hrvatski polje-delski banki“ in pada v oči, da je ta nova banka v zvezi z ogrsko banko, ki ima enake svrhe.

Španski kralj se zaroči.

London, 25. marca. „Daily Mail“ po-roča iz Madrida od 24. t. m.: V tukajšnjih zelo zanesljivih krogih se govori, da so se včeraj formalno pričela pogajanja glede že-

nitve španskega kralja in princesinje Patri-cije Connaught. Splošno dobro obveščeni člani dvorne družbe smatrajo, da je uspeh pogajanj skoraj gotov.

Vstaja proti tujcem na Ki-tajskem.

„Morningpost“ poroča iz Šangaja: V mestu Kiatin, provincija Čečvan se je pri-čelo gibanje proti tujcem. Vstahi so pora-zili one kitajski čete, ki naj bi bile vzdr-žale mir. Boje se krvavih izgrediv.

Novi nemiri na Kreti.

Kanea, 26. marca. Na Kreti so pri-čeli novi nemiri. Nasprotniki uprave princa Jurija so zbrani v gorah. Orožništvo je brez moči. Pri poizkusih zbrane razpodi, sta bila ranjena dva orožnika.

Nemška cesarska dvojica na potovanje.

Hamburg, 24. marca. Glasom urad-nega programa pride parnik „Hamburg“, na katerem se nahaja Viljem II., v Tanger dne 31. t. m.

Pariz, 24. marca. Socialistični posla-nec Jaures piše v današnji izdaji „Huma-nité“, da zamore obisk cesarja Viljema v Tangeru sedaj le slabiti vpliv, ki ga ima francoska vlada na maroškega sultana ter istega le ohrabriti na odpor. V tem smislu pomenja obisk cesarja Viljema resen vdarec za diplomacijo francoskega ministra zunanjih stvari Delcasséja. G. spod Delcassé, ki ga je sedanja Rusija hipnotizirala, je vse zane-maril, kar ni bilo ruskega, sedaj, ko se ta podpora maje, spominja cesar Viljem Delcasséja, da biva tudi Nemčija. Jaures se obrača proti zahtevi nekega pariškega lista, češ, naj se z odločnim postopanjem oslabi učinek, ki ga povzroči obisk cesarja Viljema pri Francozom sevražni koloniji v Tangeru in pri sultanu samemu. Končno vpraša Ja-ures: Moramo li z vojno v Maroku, z drago, težavno in neplodno vojno zopet popraviti napake naše diplomacije?

Berolin, 24. marca. Cesarica Av-gusta Viktorija je odpotovala v Italijo.

General jezuitov umira.

Kakor poročajo iz Rma, se je general jezuitov preselil iz svoje rezidence v Fie-sole v Pizo ter umira za neozdravljivim ra-kom. P. Luz Martin je bil rojen na Span-skem leta 1846 ter je leta 1864 stopil v red jezuitov; leta 1877. je postal rektor ko-legija v Salamanci in od leta 1891. dalje je bil asistent za Spansko. Bivši general je-zuitov, Anderledy, ga je pozval v Italijo ter imenoval generalnim vikarjem, a po smrti Anderledyja ga je generalna kongregacija reda dne 26. septembra 1892 izvolila za ge-nerala. — Jezunski red šteje sedaj 15.000 članov.

Turško oboroževanje.

(Poročilo jugoslovanske korespondencije.)

Javljajo nam iz Skoplja: Turška zbira vedno več vojske in jo pošilja proti novo-pazarskemu sandžaku. Te priprave morejo biti edino sigurnostne mere proti eventual-nemu napadu od Avstrije. Proti Srbiji in Bolgarski to ne more biti naperjeno, ker je Turška zelo dobro informirana o tem, da med Srbijo in Bolgarsko ne postoji nika-kova vojaška zveza, ki je sploh nemogoča sedaj, dokler imate Srbija in Bolgarska po-polnoma drugačne poglede na makedonsko vprašanje. Vsi s strahom pričakujejo spo-mladi, ker je vse prepričano, da pride do resnih komplikacij.

Potovanje kneza Ferdi-nanda.

(Poročilo jugoslovanske korespondencije.)

Maogi prisnujejo potovanjem bolgar-skega kneza Ferdinanda neki političen zna-čaj. To je popolnoma neosnovano in vse kombinacije, ki se puščaj v svet, nimajo nobene realne podlage. Knez Ferdinand po-tuje edino zato, da zadovolji svojim osebnim željam, ker njemu je zelo prijetno, ako ga na tuih dvorih lepo vsprejemajo. Političnega značaja ta potovanja nikakor ne morejo imeti, ker vse velesile — razun morebiti Avstrije — stojijo trdo na stališču, da na Balkanu ostane status quo in zato, ako tudi ima knez Ferdinand svojih posebnih želja, ne bo dosegel ničesar. — Smešna je trditev, da danajške korespondencije, da je Srbija na Balkanu veliko izgubila v korist Bol-garski! Srbija je naraven center Jugoslo-vanov in ima pred Bolgarsko tudi to pred-nost, da je strogo parlamentarna država, a na Bolgarskem vlada knez neomejeno, s po-močjo svojih stambulovističnih kreatur.

Pariz, 26. marca. Mornariško mini-strstvo dementira vest, da pojde francosko brodovje pred Tan ger.

Ministrstvo v Italiji od-stopilo.

Italijanska zbornica je 23. t. m. nada-ljevala razprava o izjavi vlade. Minister Tittoni je branil Giolittijevo politiko in iz-javil, da je bila sreča za državo, da so se katoličani udeležili državnozbornskih volitev. Skrajna levica je divjala. Fortis je prisko-

čil Tittoniju na pomoč. Končno je zbornica z večino 120 glasov sprejela dnevni red, katerega je priporočal Tittoni. S tem se je izjavila za liberalno demokratično Giolitti-jevo politiko. Tittoni je že tekom seje na-znanil, da bo v kratkem odstopil. V seji zbornice 25. t. m. je res predložil demisijo svojega kabineta.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 25. marca. Vsed sklepa ministrskega zbora, ki ga je odobril car, je bilo v Kutaisu, guberniji Tiflis, razglašeno obsedno stanje. Generalu Obeljanu so po-verjeni posli generalnega guvernerja.

Peterburg, 25. marca. (Peterb. brz. agentura.) Pri seji tiskovne komisije, ki se je vršila dne 23. t. m., se je večina iz-javila za odpravo preventivne cenzure za vse knjige.

Peterburg, 24. marca. Minister notranjih stvari je sprejel danes odposlan-ce moskovske mestne uprave, ki mu je pred-ložila zahteve uprave z ozirom na carski re-skript od dne 3. t. m.

Peterburg, 25. marca. Minister za notranje stvari ni sprejel odposlaništva mo-skovskega zemstva, ki se je zopet povrnilo v Moskvu.

Sudža, 25. marca. Kmetje rastom-škega uradnega okrožja nočejo plačati dav-kov za l. 1905.

Peterburg, 25. marca. V predil-nici angleške družbe „Spazski in Petrovo“ so razbili delavci statve in prerezali jer-mene, ker jim tvrdka ni hotela zvišati plač. Tovarno so zaprli in jo zastražili z vojaštvom. Zapri so tudi mehanično tovarno Aleksandrovega.

Peterburg, 25. marca. Veliki knez Vladimir, ki je dne 22. januarja iz strahu zapustil Peterburg, se je zopet povrnil iz Carskega sela se je peljal s tovrnim vla-kom, izstopil je na neki postaji pred Peter-burgom in se je odpeljal z izvoščkom v svojo palačo.

Lvov, 25. marca. Na Ruskem Polj-skem bode zastražilo vojaštvo vse one proga, po katerih bodo prevažali mobilizovane čete. Osebito bodo zastraženi tudi železniški mo-stovi.

Varšava, 25. marca. Pretekli terek so poizkušali kmetje iz Benignova pregovo-riti k stavki poljedelske delavce v Lamenti. Stotnja pehote je na kmete oddala dve salvi. Ubiti sta bili dve in ranjenih 50 oseb. Ra-njence so prepejajali na vozičkih v kutoško bolnico, kjer je umrlo še deset oseb.

Vratislava, 25. marca. Iz Lodza poročajo: Policija je morala izpustiti iz za-pora več delavskih voditeljev, ker so de-lavci izjavili, da ne prično delati prej, do-ker ne bodo izpustili njihovih voditeljev.

Lodz, 25. marca. V tukajšnjih pre-dilnicah Poznanskega in Silbersteina, kakor tudi v tovarnah Krušega in Enderja v Pa-bianici so pričeli delavci zopet stavkati.

Dunaj, 25. marca. „Wr. Allg. Ztg.“ priobčuje oklic plemiča Sipnia, ki pozivlja ljudstvo, naj odpre carju oči in ga opozori na smrtno nevarnost, ki preti njemu in do-movini.

Varšava, 25. marca. Poljski vstahi so poizkusili razstreliti neki vlak. Vojaštvo je preprečilo napad. Med vstahi ter vojaki se je vnel boj, v katerem so imeli vojaki kakor tudi vstahi mnogo mrtvih in ranjenecv.

Peterburg, 25. marca. „Novoje Vremja“ je priobčilo uvodnik o judovskih zahtevah. List odločno odklanja, da bi do-bili judje iste pravice, ki jih imajo ostali ruski državljani.

Peterburg, 25. marca. V kratkem bo minister Bulygin objavil svoj načrt o ljudskem zastopstvu.

Lodz, 25. marca. Stavke na Ruskem Poljskem še niso prenehale popolnoma. V mnogih tovarnah se ponavljajo stavke, ki trajajo po eden ali dva dni. Le v tovarnah akcijske družbe Poznanskega se ponavljajo nemiri, ker je v teh tovarnah velik nered. Lastniki tvrdke, ki so judje, so pobegnili. Dne 23. t. m. so pričeli stavkati zidarji. Za-htevajo deseterdni delavnik. Skoraj vsak dan je čuti o napadih z revolverji. Tekom enega tedna so bili umorjeni trije policisti in eden ranjen. Zapreti so morali trgovinske šole v Lodzu, Pabiankah in Zgierzu, ker stavkajo učenci. Na ukaz šolskega nadzornika trgo-vinskih šol so pa izključili nemirne dijake in zopet otvorili šole. V Lodzu se je 22. t. m. razpočila bomba, a poškodovan ni bil nihče. Splošno je mir. Iz gubernijskih zapo-rov v Petrikavu so izpustili 16 odvetnikov in 11 zdravnikov, ki so bili zaprti 6 tednov, ker so agitirali za poljščino kot učni jezik.

Moskva, 25. marca. V Oriehovem se boje stavke. Tovarniški ravnatelj Mozo-rov je bil težko ranjen. Proglasili so ob-sedno stanje. Delavci so se utrdili v hišah in streljajo na vojaštvo.

Moskva, 25. marca. V seji moskov-skega zemstva so sklenili, da naj se po-zovejo v Rusijo z ozirom na grozečo kolero inozemski zdravniki, ki niso bili diplo-mirani v Rusiji. Na Ruskem jako ču-tijo pomanjkanje zdravnikov. Ker stavkajo

Vsa ruska vseučilišča, tudi ne morejo biti imenovani novi ruski zdravniki. — Velike zdravnikov je na bojišču.

Peterburg, 25. marca. Minister za notranje stvari je izjavil moskovskemu zemeljskemu zastopstvu, da je nemogoče pogrešati pri posvetovanjih zastopnikov zemstev in mest.

Peterburg, 25. marca. „Novoje Vremja“ poroča, da bo na poljskih šolah vsled sklepa ministrskega sveta poljsčina učni jezik v krščanskem nauku in v poljski slovnici.

Varšava, 26. marca. Zaradi zadnjega bombnega napada na vojaško patruljo so pomnožili vojaške patrulje, ki ne krožijo več po mestu v gruclah, marveč so posamezni patruljoči vojniki oddaljeni po deset korakov drug od drugega. Vojaštvo straži vsa vladna poslopja.

Poroča se, da nameravajo mobilizacijo izvesti ponoči. Delavci grozijo, da se bodo z orožjem uprli mobilizaciji. „Pravitelstvennyj Vestnik“ priobčuje dnevni ukaz, ki zapoveduje preiskavo o samoposkodbah vojakov v 8 gardnem polku. Dne 25. t. m. ob 8. uri zjutraj je došel novi generalni guverner Maksimovič v Varšavo. Podal se je takoj v katoliško katedralo, kjer ga je sprejel nadškof Popiel z duhovščino. Maksimovič je bil pri sveti maši. Tega še ni storil pred njim noben ruski generalni guverner v Varšavi.

Peterburg, 26. marca. V prostorih „Društva juristov“ je 24. m. predaval vseučiliški profesor Kusmin-Varajevski. Poizkušal je dokazati, da je volitev na demokracijski podlagi v Rusiji iz tehničnih in zemljepisnih vzrokov neizvedljiva, ker bi trajala celo leto. Poslušavcev je bilo 800, med njimi dve tretjini žensk in mladih deklic. Predavatelju so ugovarjali. Novikov je trdil, da mora priti na Ruskem revolucija in je že pred durmi. Več govornikov se je brez strahu sklicevalo na priprave revolucionarjev med delavstvom in rezervisti. Govorili sta za revolucijo tudi dve ženski.

Peterburg, 26. marca. Uprava Aleksandrovičeve tovarne je odklonila delavsko zahtevo, naj bi zvišali plače. Delavci so pričeli nato stavkati. Tudi v Maksimelovi tovarni, v Thomtonovi predilnici in v peterburški tovarni pušk stavkajo.

Peterburg, 26. marca. Kišenevski plemiški zbor je sklenil, da se plemiški maršal udeleži zbora plemiških maršalov v Moskvi. Naročili so mu, da predlaga na zboru resolucijo za takojšnji konec vojske. Neposredno izvoljeni zastopniki vseh stanov naj se skupno z zastopniki uprave posvetujejo, kako urediti javno varnost in preprečiti nasilstva. Pri posvetovanju naj bodo z ozirom na svobodno izražanje mnenja izključeni člani Bulyginove komisije. Plemiški maršali iz vse Rusije naj potujejo v Peterburg, kjer naj zahtevajo, da car pospeši obljubljene reforme.

Berolin, 26. marca. „Voss. Ztg.“ poroča: V kurlandskem mestu Hasenpeth stavkajo delavci v Neumannovi in Wiednerjevi pivovarni. V okolici stavkajo delavci na devetnajstih posestvih. Orožništvo je prišlo mnogo oseb. Vsi zapori so prenapolnjeni. V nedeljo zvečer so kmetije, prepevaje vstaške pesmi, korakali po mestu.

Tiflis, 26. marca. Dijaštvo je še vedno razburjeno. S silo preprečujejo šolski obisk. Iz vse gubernije prihajajo poročila o kmečkih nemirih. Na raznih posestvih puščašijo poslopja in izsekujejo gozde. V pisarno guvernerjevo je vdrlo 800 oboroženih kmetov. Zahtevali so, da naj pravosodje izvršujejo izvoljeni ljudski zastopniki. Nadalje so zahtevali razdelitev državnih in zasebnih veleposestev med kmete. Duhovščina naj dobi redno plačo. Odgovor na zahteve hočejo imeti do 27. t. m. Proti kmetom je odposlan bataljon vojaštva.

Köln, 26. marca. „Köln. Ztg.“ poroča iz Moskve: Shod plemiških maršalov se bo bavil s pripravami za zborovanje ljudskih zastopnikov. Zahtevali bodo, naj se pospešijo dela za sklicanje ljudskega zastopstva.

London, 26. marca. Policija v Varšavi je dobila danes v grobu Povonskega pokopališča 80 bomb. Zaprl so neke osebe.

Izlet pevskega zbora „Glasbene Matice“ v Trst.

Dne 25. zjutraj bilo je vse živo na ljubljanskem kolodvoru že zjutraj ob 5. uri. Vedno je več in več prihajalo ljudi in točno ob določenem času odpeljal se je vlak proti Trstu s 556 izletniki (142 pevk in pevcev). Zamudil je samo en pevec, kar priča o lepi zborovi disciplini. Od Postojne naprej je občinstvo skoraj na vsaki postaji pozdravljalo izletnike in bolj ko se je vlak bližal Trstu, tem bolj navdušeno je bilo pozdravljanje in vihralo se tu pa tam slovenske trobejnice. V Nabrežini je pozdravila izletnike deputacija. Ko se je vlak pri

peljal v Trst so tržaški Slovenci njim na čelu dr. Gregorin Ljubljancane že ča kali in zaoril je gromoviti živijo iz krepkih slovenskih grl. Dr. Gregorin pozdravil je vse izletnike s kratkim a jedrnatim nagovorom. Poudarjal je posebno, da bi Tržščani radi napravili šumeč impozanten sprejem, kar so pa zaprečile neprijetne in čudne razmere, kjer Slovenec Slovan nima istih pravic, kakor bi jih moral imeti. Na ta lepi pristrčni pozdrav zahvalil se je predsednik zbora „Glasbene Matice“ gospod profesor Stritof v imenu zbora in vseh izletnikov za presrčni sprejem. Omenil je, da naj ta sprejem ne velja toliko osebam, ampak ideji katere zastopa zbor „Glasbene Matice“. Mi smo vojaki in bijemo z vsem navdušenjem kuturni boj. A naše orožje niso bridki meči, kateri sekajo pekoče rane, ampak lepa slovenske pesem, katere nam pride iz srca in se razlaga širom naše lepe slovenske domovine ter navdušuje naše brate. Na kulturnem polju delamo in s tem branimo naše svete narodne pravice. — Urejeno je bilo za stanovanje vse izborno, tako da se mora pohvaliti odbor, kateri je vse to tako premišljeno lepo vredil.

Po skušnji je bil skupen obed v treh dvorinah. Postrežba je bila dobra, posebno če se pomisli, da je samo v „Narod. domu“ obedovalo nad 200 ljudi.

Po obedu ob treh šli so večinoma vsi izletniki (okrog 300 oseb) na parnik „Petka“ ter so se peljali proti Miramaru in si ogledali Trst in okolico z morja. Bila je prav lepa živahna zabava in vsi so srečno prišli zopet ob 6. na suho.

Nekateri izletniki so šli v okolico peš in z vozom na različne kraje.

Točno ob pol 8. zbrali so se gg. pevci in gg. pevke v „Narod. domu“ in ob 8. se je pričel koncert. Ze po prvi točki bil je frenetičen aplavz, kateri je pri vsaki točki raste in na zadnje vzkipel v pravcati orkan.

Omenjamo zlasti selo točke gospice Mire Dev, katere je žela obilo pohvale za svoje prekrasno petje. Bila je odlikovana s krasnim šopkom.

Ravnatoka je bil zaslužen pohvaljen z aplavzom g. Betteto, kateri je moral dati še eno pesmico.

Oba solista je s svojo virtuoznostjo spremljal g. Prochazka.

Cel spored izvršil se je točno in eksaktno, a najbolj pa so poslušalcem ugajale lepe od M. Hubada harmonizirane narodne pesmi.

Po koncertu se se še nekoliko pozabavali v „Narodnem domu“ in potem razšli na svoja stanovanja, da se pripravijo in odpočijejo za drugi koncert.

Splošna sodba o koncertu bila je zelo pohvalna. Veliko se je pričakovalo a kaj takega pa ne — kjub temu da so Tržščani precej razvajeni, ker pridno goje glasbeno umetnost. V nedeljo so zopet Ljubljancani napravili različne izlete in si ogledali tudi mesto. Skoraj v vsaki cerkvi in javnem lokalu našli so se znanci, ravnatoka po ulicah kjer smo se s Tržščani prav presrčno pozdravljali. Vsak se je lahko prepričal, da „Slovan povsod brate ima“.

Točno ob pol 4ih zbrali so se zopet gg. pevci in pevke v „Narodnem domu“ in ob 4. so nastopili na oder. Ta koncert se je vršil v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Dvorana je bila natlačeno polna kakor tudi privrati. Kakor hitro se je pokazal g. vodja Hubad, bil je z aplavzom prisrčno pozdravljen. Koj po prvi točki, se je usul iz lož pravcati dež cvetic na pevce in pevke, tako da so bili vsi s cvetjem okinčani. — Po končani drugi točki se je pa kar cela ploha šepkov usula na pevce in navdušenja in ploskanja ni bilo ne konca ne kraja.

Po tretji točki so poklonili koncertnemu vodji g. Hubadu lavorjev venec z rdečim trakom. Tu pa tudi pevci niso mogli več vzdržati stroge discipline ter so se pridružili občinstvu in družega se ni slišalo kakor klic: „Živijo Hubad!“

Po končanem koncertu, pa ni hotelo biti konca aplavza med katerimi so se čuli kliki: Živijo Hubad! Živeli Ljubljancani! Na svidenje! Občinstvo in zbor so se poslavljali in mahali z robc. — Brez vsake incijative pa naenkrat zaori po celi dvorani močna pesem: Hej Slovani! Tega trenotka popisati ni mogoče, kajti navdušenje je vskipelo do vrhunca in marsikateri je bil do solz ginjen. Peto je vse, od prvega dostojanstvenika do zadnjega delavca.

Ta dan bode gotovo vsem tržaškim Slovencem a tudi Ljubljancanom ostal v neizbrisnem spominu. Bilo je videti, kakor da se ne more občinstvo ločiti od pevskega zbora Glasbene Matice a pevci so pa tudi ostali še na odru in vsem je bila bridko težka ločitev od prijaznih tržaških Slovencev.

Ogromna množica rodeljubov stala je pred Narodnim domom in vsakega Ljubljancana prisrčno pozdravila.

Ob osmih bilo je že polno ljudstva na

kolodvoru, tako, da je bil ves peron natlačen. Pesen slovenska se je glasila iz tisoč in tisoč grl v temno noč in sicer s tako navdušenostjo, da mora zasvetiti tudi Slovincem na jadranski obali boljša bodočnost.

Lepa dneva preživeli smo v sredi tržaških Slovencev, kateri bijejo pogumen boj za obstanek slovenskega življa v Trstu.

Pohvaliti se mora pa tudi disciplina cellega pevskega zbora, katere je pripomogla do tako impozantnega nastopa in gospod koncertni vodja Hubad je lahko zadovoljen s svojo armado.

O moralnem uspehu koncerta piše tržaška „Edinost“:

Ta vspeh označujemo s konstatacijo, da je sledil vsaki pesmi viharen aplavz. Od zborov so želi največjo pohvalo razun našemu občinu tvu priljubljenih slovenskih narodnih pesmi Foersterjeva „Ljubica“, karakteristični pesmi Lajovica „Bolest kovač“ in „Napiitnica“, „Srbsko makedonske narodne pesmi z Ohrida“ in posebno divno izvajanje Nedvedov mešan zbor „Nazaj v planinski raj“. Solistinja gospodica Mira Dev je žela s svojim ljubkim glasom in finim prednašanjem burno pohvalo ter jej je bil izročen lep šopek. A tudi solist g. Betteto je s svojim krepkim in polnodonešim basom navdušil občinstvo tako, da je moral po trikratnem pozivu na oder dodati še eno pesem. Na koncu koncerta je vse občinstvo prirejalo burne ovacije g. Hubadu in pevskemu zboru ter kar ni hotelo biti konca navdušenemu ploskanju in klicanju „Živio Hubad“, „Živela Glasbena Matica“, ter mahanju robc in klobuki, čemur so se odzvali vidno preseenečeni po taki živahnosti južne krvi pevci in pevke istekali z mahanjem z robc. Le težko in polagoma se je ločilo občinstvo iz dvorane, kakor da ni hotelo verjeti, da je koncerta konec.

Jako odlično hvalo so pevci „Glasbene Matice“ dobili tudi v „Triester Tagblattu“ in v listu „Il Sole“.

Dnevne novice.

Slovensko-nemška zveza,

ki se je pokazala zopet, ko so poslali liberalci v deželni šolski svet grofa Barbota, se mora liberalcem vedno zopet na nove hvaliti in priporočati. To se godi najbolj s klerikalnimi strahovi. Kakor liberalci sliši o klerikalizmu, pa požene vse, kar se mu dá. Tako tudi sobotni „Narod“ dokazuje liberalcem, da so nujno morali poslati grofa Barbota v deželni šolski svet, ker to je edino sredstvo proti klerikalizmu. Ni pa povedal, da je liberalna stranka po pogodbizavezana, da mora biti pokorna zahtevam nemškega veleposestva. „Sl. Narod“ navaja slučaje, v katerih se je baje od „klerikalne“ strani „svobodna znanost“ zatirala. Dr. Tavčar ima navado, da svoje članstvo v deželnem šolskem svetu žurnalistično uporablja. Zato pa mi tudi ne verujemo, da bi bili slučaji objektivno popisani. „Klerikalci“ drže uradno tajnost in ne pripovedujejo ničesa iz sej. Znanost se nima od „klerikalizma“ ničesa bati, in bilo bi slabo znamenje za znanost samo, ako bi bila odvisna od brambe grofa Barbota. Pri vsem se gre edino le za politično nemško-slovensko liberalno zvezo, in to je, kar naj bi dr. Tavčar povedal! Slaba vest rodi bolesten tvore v domišljiji. Liberalna deželna odbornika čutita potrebo se zagovarjati in v zagovor rabita stvari, ki jih vsled tajnosti razprav deželnega šolskega sveta ne moremo kontrolirati. Tako se branijo same slabe reči!

Čenjenim naročnikom! Današnji številki smo priložili položnice za II. četrtletje. Presimo, da se naročnina čimpreje obnevi, da nam ne bo treba ustavljati pošiljanja lista. One p. n. naročnike, ki bi zase ne hoteli uporabiti položnice, prosimo, naj jo le tedaj odstopijo novim naročnikom, ako se na zadnji strani izrečno omeni, da je pošiljatelj nov naročnik.

Senzacijonoelno aretovanje v Puli? Tržaškim listom poročajo iz Pule, da se je pred nekoliko dnevi notri sredi noči ena italijanskih torpedovk približala utrdbi Barbarigo. Eden oficirjev da je drzno stopil na kopno, ali zapazila ga je straža in ga aretovala na mestu. Pri njem da se našli raznih načrtov, topografskih kart, posnetkov obrežij in narisov o trdnjavi puljski. Ta ogleduh je bil kapitan italijanske vojne mornarice. Odvedli da so ga v

zapore z močne eskorto. Oblasti da so hoteli zakrivati ta dogodek. Mi smo zabeležili to vest po delžnosti kronistov in prepriščamo seveda, gori imenovanim listom odgovornost za resničnost te vesti.

Zaroka. G. Fran T o r e š, oficijal na carinskem uradu v Trstu se je te dni zaročil z gospodično Henrieto Reichlevo, hčerko carinske podravnatelja g. Reichla.

V St. Petru na Krasu se je v soboto, 25. t. m., dopoldne ustanovila dekliška Marijina družba ob veliki udeležbi domačega in sosednjega ljudstva, popoldne pa iznova vzbudilo „Katol. delavsko podporno društvo“, ki se bo preosnovalo in postavilo na široko podlago. Obkraj je imel govor stolni vikar L. Smolnikar.

Nemška obrtniška organizacija na jugu. Nemški obrtniki v Pulju so sklenili na predlog nekega Gracona, kateri je posebno „dobro“ znan organizacijam trgovskih pomočnikov, da ustanove nemško obrtniške društvo, ki pristopi nemški obrtniški organizaciji v planinskih deželah. Nemški obrtniki iz planinskih dežel so imeli te dni v Celovcu svoj „Handwerkertag“.

Zavedni Hrvatje. Nemška gledališka družba iz Maribora je hotela prirediti nemške predstave v Varaždinu. Občinski svet je to skoro soglasno prepovedal.

Električni tramvaj v Gorici. V zadnji seji goriškega mesta je izročil občinski odbornik Militsch županu načrt za napravo električnega tramvaja v Gorici, ki bi vozil med novo železniško postajo in postajo južne železnice. Stroški so proračunjeni na 364.000 K.

Požar. V Bukovici na Goriškem je pogorela hiša in hlev Fr. Abramiča, Jos. Spacapanu pa lopa. Abramiču je zgorelo tudi mnogo premičnin, gospodarskega orodja in sena; zgorel je tudi konj, dve kravi in prešči. Abramič ima škode okoli 16.000 kron, Spacapan pa okoli 400 K.

Umrl je v Gorici umirovljeni profesor tamošnje gimnazije Kra inz.

Dragi grobovi. Mestni svet goriški je v svoji zadnji seji določil cene za grobe prvega in drugega razreda na goriškem pokopališču; in sicer se je določila za prvi razred cena 2000 K, za drugi 1000 K. Za goriško pokopališče, ki je, kakor znano, lužnato in močvirnato, so to pač prevelike vsote!

Francoska vojna ladja v Trstu. Iz Benetk je priplula v Trst francoska šolska vojna ladja „Duguay Trouin“.

Dvojni samoumor. Dne 6. februarja se je v Trstu zastrupila vdova Diana Bradaši, ki je bila blagajničarica v trgovini Leona Dorenghenija. — Te dni se je ustrelil tudi Dorengheni, ki je živel ločen od svoje žene.

Spadoni ostane v tržaški municipalni delegaciji. Svojo demisijo je preklinal. Komedija!

Osem velikih novih ladij za obrambo obrežja si je naročila turška vlada pri „Stabilimento tecnico“ v Trstu. V kratkem naroči baje še 8 do 10 ladij.

Promocija. G. Josip Mosettig, c. kr. namestništveni konceptni praktikant v Kopr, je bil dne 23. t. m. na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava.

V Ricmanjih je bilo na dan sv. Jožefa, tradicionalni dan sloveče božje poti, okoli 10.000 ljudi.

Velikodušen dar. Preblagorodna gospa Josipina Hotschevar v Krškem je darovala za prezidanje zvonika radovljiške župne cerkve v gotičnem slogu 4000 K.

Naš rojak g. Naval je te dni gostoval na Dunaju v jubilejnim gledališču.

Laški socialni demokratje iz Avstrije in Italije bodo imeli dne 23. in 24. aprila v Trstu skupni shod. Na dnevnem redu je: „Stališče italijanskih socialnih demokratov v Avstriji k narodnim in drugim vprašanjem“.

O zavarovanju je predaval v „Katol. slov. izobraževalnem društvu“ v Šmartinu pri Kranju dne 12. t. m. c. kr. svetnik in odvetnik g. Iv. P. Vencajz. Omenivši na kratko zgodovino zavarovanja, opisal je njegov pomen in korist ter se ozrl zlasti na domača slovenska tla. Priporočil je zbranim poslušalcem, gospodarjem in hišnim posestnikom vrlo delujočo, sigurno domačo zavarovalnico, da ni Slovenec podlaga tujčevi peti. G. svetniku iskrena hvala! — Prihodnje predavanje v našem društvu bo na cvetno nedeljo, dne 16. aprila.

Občinske volitve v Trstu se bodo skoro gotovo vršile šele meseca decembra.

Ljubljanske novice.

Ij Javen shod mizarjev in lesnih delavcev v prilog mizarjev-stavkarjev pri Mathianu se je vršil v soboto dopoldne v „Puntigamski pivnici“. Govorili so štirje „sodrug“. Najstvarnejši izmed vseh govorov je bil še oni mizarja Tokana. Povedal je, da se mizarji sklenili sledeče: Ker g. Mathian ni hotel dosedaj ugoditi njihovi prošnji, oziroma zahtevi, da ne sprejmejo akordnega dela in da se odpusteni štirje delavci, ki so že pri trvdki vsi nad 20 let ne sprejmejo zopet v delo, razveljavijo prvotni sklep in zahtevajo naknadno: I. Ako hoče g. Mathian, da se prične redno delo, mora sprejeti vse štiri odpustene delavce, brez vsakih poznejših posledic; II. Za 25% zvišanje plače vseh mizarjev; III. Absolutno odprave akordnega dela; IV. Ker se mizarji vsi daleč dema in so vsled tega prisiljeni v mestu obedovati, napraviti mora g. Mathian za obed poseben prostor, ali pa pustiti med 12. in 1. odprto delavnico, kjer bodo lahko obedovali. V. Ob sobotah mora biti konec dela ob 5. popoldne, ne da bi se mizarje s tem s plačo prikrajšalo. Ako bi pa gospod Mathian hotel, kakor je baje rekel, mebljarno razprodati, delavnice zapreti, vzpodbujal je Tokan delavce s tem, da jim ni treba obupati, kajti delo, ki mora biti izvršeno, se bo moral izvršiti, če ne pri Mathianu, pa kje drugje, kamor bo potem ti delavci lahko šli. Govorila sta še Linhardt in Kocmur nekoliko o organizaciji i. t. d. Kocmur si ni mogel kaj, da ne bi se bil obregel v narodno navdušenost in „šampus“. Želimo, da bi se stavka končala za delavce povoljno.

Ij Obesil se je danes jutraj posestnik Anton Povše iz Spod. Siške, Vzrok samoumora je neznan.

Ij Detomor. Včeraj dopoldne so našli za Kezlerjevimi zidom mrtvega novorojenca, ki je bil zadavljen. O tem se je bilo obvestilo orožništvo v Siški, ki je za materjo začelo takoj poizvedovati. Orožniški postajevodja je dognal, da je bil otrok rojen v bolnici in da je mati istega 18letna Frančiška Podliper iz Matene vasi pri Igu. Postajevodja je o tem obvestil tudi mestno policijo, ki je sinoči mater v neki gostilni v Trnovem izsledila in jo aretovala. Aretovala je pri zaslišanju izprva zločin tajila in rekla, da je dala otroka v rejo, pozneje je pa priznala in povedala, da je otroka umorila že 22. t. m. takoj, ko je prišla iz bolnišnice. Izročili so jo c. kr. deželnemu sodišču, kjer bo čakala prihodnjih porotnih obravnav.

Ij Divji konji. Konji splašili so se včeraj posestniku Lovro Sarcu na Karlovski cesti. Pred hišo se je voz prevrnil in je gospodar z dvema drugima gospodoma padel z voza. Konji so nato dirjali po Gruberjevi cesti do demobranske vojašnice, kjer so jih ustavili. Ko jih je hlapec Kopač peljal nazaj, so se konji zopet splašili in pridirjali s hlapcem na vozu na Karlovsko cesto ter se zaleteli v ograjo pri Omejevi hiši. Tam so konji padli in so morali vso vprego razrezati, da so konje rešili. Voz se je popolnoma razdrobil. Hlapec Kopač, ki je bil v smrtni nevarnosti, se je le neznatno poškodoval na rokah. Škoda je precejšnja.

Ij Vlom. Včeraj popoldne je prišel do sedaj še neznan tat na Opekarsko cesto in vlomil v posestnikovo stanovanje Antona Subelja na Velikem Stradonu št. 11. Tat je vlomil dvojna vrata in tako prišel v spalno sobo, kjer je ukradel iz nezaklenjene omare 42 K 30 h. Ker ni bilo domačih takrat nobenega doma je tat nemoten opravil svoje „delo“.

Ij Umrla je v Ljubljani zasebnica gđc. Viljemina Konda.

Ij Ponavljanje sv. misijona so imeli od 24. do 26. t. m. v Trnovem. Vabili so ga p. Arselij, p. Engelbert in p. Bonaventura. Udeležba je bila ogromna.

Ij Nevarnega in slaboumnega Štefana Jagodica, ki je bil meseca februarja odšel neznan kam iz Cerkelj, so v soboto prijeli in ga oddali v bolnišnico na opazovalni oddelek.

Ij Kamen vrzel v električni voz. Dne 21. t. m. zvečer je vrgel na Dolenjski cesti neznan pobalin kamen v voz električne železnice in ubil eno šipo. Sprevodnik Vernik je sicer tekkel za pobalinom, a ga ni mogel dehiteti.

Ij Pobegnili sta pred par dnevi od doma 13letni Franc Šuster in Franc Sopič. Zadnji je to že večkrat storil in izvašla zelo druge fante na pohajkovanje po svetu.

Ij Izpod policijskega nadzorstva je pobegnil 40letni pekovski pomočnik Ivan Dobrin iz Tržica. — Antona Peterca, ki je bil tudi pobegnil iz policijskega nadzorstva, je pa orožništvo prijelo.

Ij Strajk učencev. Obrtni vajenci se včeraj niso hoteli udeležiti pouka v obrtno-nadaljevalni šoli tukajšnje realke. Stali so pred realko in klicali, da jih v nedeljo nikdar več ne bo v šole.

Ij Shod „Slov. katol. delavskega društva“ v Ljubljani je bil v nedeljo, dne 26. t. m., dobro obiskan. Govorili so tov. Bizjak, Jeriha, Koss. Prihodnji shod bo 9. aprila.

Ij Društvo tiskarjev na Kranjskem je imelo v soboto teden v Puntigamski pivnici svoj letošnji celoletni občni zbor. Iz nam doposlanega letnega poročila posnemamo med drugim, da je imelo društvo 31. dec. 1904 6 častnih in 139 rednih članov, t. j. 119 stavcev, 18 tiskarjev in dva drugega poklica; umrli so med letom trije člani. Računski zaključek izkazuje 14.451 K 68 vin. stroškov in le 13.637 K 76 vin., dohodkov, tedaj primanjkljaja 813 K 92 v., ki se je dokril iz društvenega premoženja, katero je znašalo koncem leta še 34.296 K 95 vin. ne vstevši knjižnice in inventarja v vrednosti 2153 K. Društvena knjižnica je štela 1112 knjig razne vsebine, izposodilo se je 928 knjig; na razpolago je bilo članom v društvenem stanovanju 25 listov. — Občni zbor je izrekel soglasno zahvalo odstopivšemu odboru ter vsem dobrotnikom društva. — Pri volitvah so bili voljeni sledeči gospodje in sicer: v društveni odbor: predsednik Leop. Werzak, podpredsednik I. Mlinar, računovodja O. Planinc, blagajnik Jos. Klovár, njega namestnik I. Vehar, zapisničarja K. Jarc in A. Strekelj, knjižničarja A. Hrovatin in I. Martinčič, odbornika P. Jeločnik in M. Rožanec, pregledovalci računov A. Gregorec, R. Pirkovič in Val. Premk; v tarifno komisijo kranjskih tiskarjev: K. Jarc, F. Jezeršek, F. Kranjc, M. Popovič in S. Tanič; v tarifno razsodišče: O. Planinc in V. Premk; za upravitelja potne blagajne za Ljubljano O. Planinc in za Novo mesto M. Petrič.

Ij Izgubljene in najdene reči. Služkinja Ana Kavčičeva je izgubila tri bankonce po 20 kron. — Realec Henrik Pajer je nosil denarnico z manjšo vsoto denarja. — G. A. Z. je izgubila zlato žensko ure in take kratko verižico.

Štajerske novice.

š Nemški šolski nadzornik. G. nadučitelj šestrazredne ljudske šole v Središču Pavel Unger nam je poslal k naši notici pod zgornjim zaglavjem pojasnilo, ki ga z veseljem priobčujemo, ker nam ne potrjuje žalostne novice, ki smo jo mi zadnjič objavili, ker smo se opirali na izpovedbi ljudi, ki bi morali biti v enakih zadevah točnejše informirani, ako jih sploh hočejo spraviti v javnost: 1. Ni res, da bi deželni šolski nadzornik Končnik pri učiteljskem sestanku vprašal, zakaj se predavajo vsi predmeti v slovenskem jeziku, zato mu 2. nadučitelj tudi ni mogel odgovoriti da je učni jezik slovenski in da okrajni šolski svet zapoveduje slov. pouk. 3. Ni res, da bi c. kr. deželni šolski nadzornik zapovedal, da se mora poučevati v višjih razredih zgodovina in zemljepisje ter naravoslovje v nemškem jeziku. Res pa je, da je c. kr. deželni šolski nadzornik povodom svoje inspekcije dne 16. junija minulega leta priporočal udom učit. zbora pri konferenciji; da bi se do dobra seznanili s Schreiner-Bezjakovo „Nemško vadnico“ ter si sestavili na podlagi te učne knjige podrobni učni načrt za poučevanje v drugem deželnem jeziku ki se poučuje na našem zavodu že od nekdaj kot predmet. Šolsko vodstvo šestrazredne ljudske šole v Središču, dne 18. marca 1905. Pavel Unger, nadučitelj.

š Rapravo o trg. in obrtniških napisih po Mariboru so v mariborskem obč. svetu zopet preložili. V dotičnem spisu je še vedno točka, da morajo biti napisani le nemški. Mariborski Slovenci vložijo protest.

š Vitanje. Za župana v Vitanju je izvoljen zdravnik g. dr. Rudolf Lautner, za prvega podžupana posestnik E. Mulley, za drugega podžupana pa trgovec Karol Jackelin.

š Radi občinskih volitev v Sošanju je v posebni interpelaciji v drž. zboru bruhal nemško jezo poslanec Pommer.

š Umrl je v Mariboru mornariški kadet g. Gustav Potočnik.

š Zblaznela je v Celju nenadoma gostilničarka Marija Spende iz Gornjega grada.

š Stajerska kmetijska družba. Gradec, 24. marca. Na današnji seji kmetijske družbe za Stajersko je bil deželni glavar grof Edmund Attems soglasno izvoljen predsednikom družbe.

š Poizkušeni roparski umor. O napadu na tehniko Plešivčnika, o katerem smo tudi mi poročali, trdijo sedaj dunajski listi, da se ni vršil napad, ampak, da se je tehnik ranil vsled svoje ne previdnosti.

Razne stvari.

Najnovejše.

Defraudantje samomorilci. V tovarni bisquitov v Antverpnu se trije uradniki izplačevali delavcem manjše plače, nego so jih vknjiževali. Ko so defraudante hoteli aretirati, sta se dva umorila. Škoda znaša en milijon frankov. — Jules Verne, slavni pisatelj, je umrl. — Zbirka vojaških pesmi za vojake v kratkem izide na Nemškem po navodilu cesarja Viljema. — Novo železnico zgrade iz Sibirije v Turkestan. — Proti morilcema Klein bode perotna obravnava na Dunaju 27. 28. in 29. aprila. — Velika nesreča. Na New Jorški podzemski železnici sta trčnila vlaka. 100 oseb večinoma žensk je ranjenih. Možki so se obnašali silno brutalno, hodili so po ženskah in otrocih. — Novi japonski otok je nastal vsled vulkanskih izbruhov v južnem japonskem otočju. Otok obsega 5000 jardov.

Največje plače. Kdor hoče vedeti kaj so visoke plače, mora oditi v Združene države ameriške. Tam se plače navadnih slug trikrat večje ko v Evropi, da o uradnikih posameznih zavodov in tovarn niti ne govorimo. Ravnatelj banke Morgan et Comp. ima na leto 1,200.000 kron plače. V obče največjo plačo je imel pokojni Cecil Rhodes, ki je kot ravnatelj rudarskega društva „Consolidated Goldfield“ imel nič več ko 1,700.000 kron na leto. Aleksander Mac Donald, tajnik Standustovega društva je dobival od svojega šefa milijaderja Gjona Rokefelera po 950.000 K. Predsednik najznamenitejšega ameriškega zavarovalnega društva za življenje zasluži na leto 710.000 kron. Guvernanta večkratnega milijonarja vleče na leto 100.000 kron.

Zelodec prebavlja in čisti. Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu te dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dr. Rose balzam za zelodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7—1) a

Iz brzojavk.

Berolin, 26. marca. „Staatsanzeiger“ poroča: Dosedanji deželni predsednik pokrajine Brandenburg pl. Bethman-Hollweg je imenovan državnim ministrom in ministrom za notranje stvari.

Dunaj. Sekcijski šef Wurmb je izjavil, da vztraja pri svoji demisiji. Sedaj deluje posebno Poljaki, da bi tudi v plenumu bila sprejeta nezaupnica železniškemu ministrstvu.

Zagreb. Državni pravdnik ni vložil ničnostne pritožbe proti oprostitvi dr. Potočnjaka.

Dunaj. Državni zbor bo odslej imel pred Veliko nočjo vsak ponedeljek popoldne in vsak torek cel dan sejo.

Belgrad. V „Politiki“ izjavlja neki častnik, da je ves srbski častniški zbor pripravljen, se udeležiti vstaje v Makedoniji, a pričakuje prej od vlade navodil.

Mir?

London. „Daily Telegraph“ piše: Imamo nekaj poverda, ako menimo, da Japonska slednjič ne bo zahtevala vojne odškodnine, ako se ji zagotovo vsa privoljenja, ki jih zahteva in ki bi jih bila Rusija voljna odjenjati. Mi komaj dvomimo, da se bo japonska vlada res odrekla vojni odškodnini, ako angleška vlada v zvezi z Združenimi državami ali sama zagotovi, da se bodo mirovni pogoji držali.

London. Jutranji listi priobčujejo poročila, da so se zadnji in morda tudi predzadnji teden, vršila neoficijalna mirovna pogajanja. Japonska je po bitki pri Mukdenu izrazila svoje mirovne pogoje, te so potem poslali v Peterburg, kjer je minister priporočal začeti pogajanja z Japonsko. Car se še ni odločil.

London. „Daily Express“ poroča iz Peterburga, da se je v Carskem selu vršilo zborovanje, ki so se ga udeležili ministri, mnogo generalov in admiralov. Posvetovali so se o finančni in vojaški situaciji. Izvzemši velikih knezov so se izjavili vsi navzoči v nedvomnih izrazih, da je Rusiji nemogoče še nadalje voditi vojske z upanjem na uspeh. Car pa je ostal pri svojem mnenju ter izrazil, da je odločen, vojskovati se do konca. En minister je dejal carju, naj premisli, da mu bo katastrofa vsilila mir, ako sam noče presiti zanj. Car naj bi v interesu naroda dovolil, da se prične pogajanja, dokler je še armada na bojišču ter dokler je še kaj upanja, da se bo Japonska ozirala na čast svojega nasprotnika. Car je baje jezen zapustil posvetovanje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Borovnica, 27. marca. Posestniku Svirgeljnu v Dolju št. 6 pogorel kozolec, pod, hlev, kašča in gospodarsko orodje.

Budimpešta, 27. marca. Do sedaj se se izjalovile glede rešitve krize vse kombinacije. Berolinski poslanik Szechenyi je došel sem in imel s Tiszo daljši pogovor. Poslanik pravi, da on ni v kombinaciji, ampak, da ga je vladar poklical le, da zasliši njegovo mnenje o krizi.

Praga, 27. marca. Povodom ustanovitve prvega češkega burševskega društva je 600 čeških dijakov priredilo protestni shod proti vpeljavi menzur in popivanja. Shod je opeziacija razbila.

Varšava, 27. marca. Na dvorišču policijskega poslopja v predmestju „Praga“ je eksplodirala včeraj zvečer bomba. Napravila je strašna opustošenja. Šest oseb je ranjenih, dva policaja umirata. Policijski prefekt baron Nolk en je takoj odšel na lice mesta. Pri mostu čez Vislo je vrgel nekdo tudi proti njemu bombo, ki je težko ranila Nolkena na obrazu, na desnih nogah in desnih rokah. Zdravniki pravijo, da je položaj njegov jako nevaren. Napadalec je pobegnil. Streljal je na svoje zasledovalce in enega policaja ustrelil. Mož, ki je izvršil atentat na policiji, je aretiran. Napadalec je ranjen. Tudi neka ženska je ranjena.

Varšava, 27. marca. V mestu je radi včerajšnjega atentata velike razburjenje. Baron Nolk en se ima zahvaliti za svoje življenje slučaju, ker ni bila bomba prav napolnjena ter je padla za njegov voz, sicer bi bil mrtev. Skoro gotovo bo izgubil eno oko.

Pariz, 27. marca. „Echo de Paris“ poroča, da so v Peterburgu došli na sled komplotu, ki je imel naloge izvršiti novo revolucijsko gibanje.

Peterburg, 27. marca. General Livenič poroča včeraj: Noč je minula popolnoma mirno. V naših pozicijah ni nikake izpremembe. Postaji Hvangjaca se bližajo sovražni konjeniki.

Peterburg, 27. marca. Ruske čete pri Gutulinu so zasedle svoje postojanke in oddelki stopajo zopet v zvezo. Ob desnem ruskem krilu se se pokazale večje čete Hunhuzov.

Tokio, 27. marca. Železniški promet med Mukdenom in Kajuanom je obnovljen. Mest čez Hunho ni dodelan.

London, 27. marca. Iz Tokia demantirajo vesti ruske brzojavne agenture o japonskih grozovitostih. Res je, da so Kitajci prišli Japoncem prijazno nasproti in da so bili s smrtjo kaznovani nekateri kitajski uradniki, ki so izvršili izdajalstvo nad Japonci v interesu Rusije, a krivda teh uradnikov je bila dokazana. Da bi Japonci delevali z natezalnicami in ropanjem, ni res. Japonci trdijo, da Rusi širijo te vesti, da bi odvrgli pozornost od grozot, katere sami uprizarjajo v Mandžuriji.

Tokio, 27. marca. Maršal Ojama je v nekem pogovoru jako hvalil junaštvo ruskih vojakov. Da so Rusi res vrli vojaki, sledi tudi iz tega, ker so Japonci pred desetimi leti v vojski s Kitajci lahko zavzeli Port Artur v peturnem boju s poldrugo divizijo. To kaže razloček med Rusi in Kitajci. Japonci se bodo vojskovali dalje.

Hamburg, 27. marca. „Hamburger Nachrichten“ trdijo, da se nemški cesar ne bo na svojem potovanju po Sredozemskem morju zadovoljil s tem, da pošlje papežu brzojavno izraz simpatije, ampak da bo poslal k sv. očetu svojega adjutanta s svojim lastnoročnim pismom.

Pariz, 27. marca. Vojvoda Orleanski je izdal oklic, v katerem napoveduje odpor proti republikli in proti nameravani ločitvi cerkve od države.

Belgrad, 27. marca. Srbsko posojilo bo iznašalo efektivnih 83 milijonov. Porabi se za oboroženje 35, za železnice 30 milijonov, a 18 milijonov za poplačanje nekaterih dolgov, napravljenih pod prejšnjimi vladami za kratke termine.

Oglej, 27. marca. Velik požar je nastal tu na posestu g. Pristerja iz Zagreba.

Črnovrška mlekarina.

Nikakor nismo hoteli te žalostne in nesrečne posledice liberalnega gospodarstva do skrajnosti izrabiti, ako bi bili naši črnovrški liberalci spoznali svojo krivdo ali vsaj molčali. V "Narodu" pa so iz agitacijskih namenov izkušali v celi vrsti lažljivih in zavitih člankov vso krivdo zvaliti na klerikalce. Zato hočemo javnosti pojasniti resnico in razkrinkati lažljivost liberalnih dopisov, kar bodi v svarilo drugim društvom, da ne zabredejo pod tako liberalno vodstvo, kakor črnovrška mlekarina! Liberalci ustanovili mlekarino! Ustanovitev mlekarne podtikajo "klerikalcem prve vrste" g. Dom in Fil. Rudolfa. V resnici pa se je porodila prva misel na mlekarino v izkušenih glavah liberalnega Lampeta, Zagode in učitelja Čuka in sicer v gostilni g. Dom. Rudolfa. Lampe in Zagoda sta nato šla okoli novega leta 1901. logaško mlekarino vprašati za svet. Povabila sta s seboj tudi g. Dom. Rudolfa, kateremu sta obljubila blagajniško čast v mlekarini. V Logatcu so jim svetovali, naj ustanove podružnico logaške mlekarne, kar so črnovrški tudi obljubili storiti. Na povratku je že Lampeta "inštruiral" hotenski učitelj, kako naj pri prihodnji mlekarini "izkuša klerikalce kolikor mogoče odrediti, da bodo sčasoma sami liberalci komandirali". Liberalci so se tega nasveta res držali, dokler jim je kazalo. Besede hotenskega učitelja pa so vtisnile mlekarini pečat mrtvorojenega otroka. Takoj po novem letu so začeli nekateri gospodarji, večidel Lampetovi pristaši, nositi mleko za "poizkušnjo", ki se je po kunstnih liberalnih mislih zelo dobro obnesla, da si bi morali vedeti, da se iz enega meseca ne more še ničesar sklepati. 4. sveč 1901 je sklical Lampe nekaj ustanovni občni zbor, pri katerem je bilo navzočih komaj kakih 15 mož, seveda zopet le Lampetovi pristaši. Ti so imenovali Lampeta za načelnika, zlasti še radi tega, ker je bila mlekarina v njegovi hiši. Lampe pa si je kar na svojo pest pritegnil za blagajnika, liberalnega trgovca Janeza Vidmarja in za tajnika učenega liberalnega učitelja Fr. Čuka. Vsi trije so pa odločni Tavčarijanci, ki med ljudmi nimajo veliko zaupanja. Govorilo se je celo, da kdor ne bo pri državnoborskih volitvah v 5. kurijo volil iz liberalci, ne bo smel mleka oddajati. To vest so raznesli špijoni in agentje Lampetovi. Ker stvar ni šla gladko, je bil Lampe primoran sklicati pred cerkvijo, da bo mlekarina nepristranska in ne bo niti klerikalna niti liberalna. Da bi dosegli vsaj navidezne uspehe, so pritiskali na ljudi, jih slepili z obljubami, sami zapisavali in podpisavali ude in celo od neudov sprejemali mleko. Ker ljudje niso vedeli, kaj so z neomejeno zavezo sprejeli na svoje križe, so k vsemu liberalnemu nepostavnemu počenjanju molčali in mleko donášali, v dokaz, da jih nikdo ni hujskal zoper mlekarino. Če še bilježimo, da je g. Fil. Rudolf vstopil v mlekarino šele 17. marca 1901. s števil. 35, mislimo, da smo jasno dokazali, da je jalova trditve naših liberalcev, da so "klerikalci" ustanovili mlekarino.

Liberalci komandirali. Mlekarino so torej zasnovali in ustanovili pristni liberalci. Vsak človek, ki nima opičijih možgan, pa ve, da v zadrugi gospoduje načelstvo. V tem pa so sedeli kot načelnik "mnogozasluzni župan" Janez Lampe, in po njegovih mislih najbolj učen in zmožna moža blagajnik Janez Vidmar, ki je svojo blagajniško zmožnost že dokazal v posejilnici, in tajnik, ženjalni učitelj Čuk, o katerega učenosti pričajo njegovi mlekarški inserti v časnikih in o katerega zmožnosti za združeno življenje jasno govori črnovrška kmetijska podružnica. Ti trije so sedeli v načelništvu in torej tudi komandirali. — Prva zasluga liberalnega načelstva je bila, da so se že 20. marca 1901 odcepili od logaške mlekarne in ustanovili samostojno zadružno z neomejeno zavezo. Pa liberalci so šli še dalje. Lampe in Zagoda sta računila, da bi na dan lahko prihajalo v mlekarino do 3000 kg. mleka. Na medvedovo kožo je načelstvo že maja meseca 1901, v drugem poslovnem mesecu, ko zadruga ni imela še nikakega rezervnega zaklada, predlagalo, naj se nabavijo parni stroji, ker stari navadni stroji ne zadostujejo in so tudi delavci predragi. Nadzorstvo se je predlogu uprlo, ker je bilo prepričano, da se lahko izhaja s starim orodjem in bi obresti za stroje izposojene vsote ne mogli pokriti z dohodki. Lampe pa, ki je neko tirolsko sirsarsko šolo le od znotraj videl, je zavrnil previdne moze: "Vi nimate mlekarškega znanja in ne morete presoditi, kako neobhodno potrebni so stroji." Menda je mislil, da bodo parni stroji kar iz neba padli, ko je rekel: "Sicer pa to ne bo nobenega nič stalo, niti vinarja ne bo noben ud plačal. Dobili bomo brezobrestno posojilo, državno in deželno podpore itd." Vkljub temu se je nadzorstvo balo glasovati za drage stroje. Tako so Lampe, Vidmar in Zagoda brez

dovoljenja občnega zbora in nadzorstva naročili parni stroj. Za te stroje pa je dunajska judovska firma neizkušenega in nepredvidnega načelnika čudno speljala. Za drag denar so dobili stare, malo vredne stroje, ki so zelo težko tekli in so potrebovali ogromnega kuriva. S tem nepremišljenim in nepostavnim činom pa je bila osoda mlekarne zapečatená. Nastali so velikanski stroški, kar priznavajo liberalci sami (Kdo je pa teh kriv?) Mleka pa ni prihajalo toliko, kakor sta izračunila Lampe in Zagoda. In kako tudi! Naša občina je zelo razhodna, vasi so zelo oddaljene, hiše raztresene in kolevozi ter steze v slabem stanju. Revnejši ljudje se žive skoro izključno le od mleka, in kar so prinesli mleka v mlekarino, so si ga morali v pravem pomenu besede od ust odtrgati. Le večji kmetje lahko oddajajo mleko. In bilo je torej skrajno predržno in lahkomišljeno, da so računali, da bodo debili po 3000 kg. mleka na dan. Saj celo logaška centrala v najboljšem slučaju ne premore nad 4000 litrov mleka, ki ga nabira v sedmih velikih občinah, ga dražje plačuje in razpolaga z dobro urejenimi prometnimi sredstvi. Torej noben klerikalec, noben duhovnik ni bil kriv propada mlekarne, ampak le nepremišljeni liberalci sami.

Kako so liberalci gospodarili! Če rečemo, da niso imeli v mlekarini nobenih pravil za mlekarstvo, niti težko uganiti, kako so liberalci gospodarili. Vendar je zelo težko, v tako kratkem času — v teku 2 let — napraviti dolga za 20 000 kron. Gospodarstvo je torej moralo biti skrajno lahkomišljeno in zanikrno. Načelstvo, ki je gospodarilo, pa zdaj v "Narodu" dolži nadzornike, da so oni zakrivali propad, ker menda niso načelstva nadzirali in ga odstavili. — To očitje je pa popolnoma neopravičeno, ker je nadzorstvo vedno storilo svojo dolžnost. Pri vsaki seji se je moralo nadzorstvo pritoževati nad zanikrnim poslovanjem. — Opozarjalo je načelstvo na razne nedostatke in nepravilnosti; načelstvo pa, ki je komandiralo, ni uvaževalo dobrih nasvetov in opominov, ampak je hodilo svojo pot. Načelnik, v čegar hiši je bila mlekarina, skoro nikdar ni prišel v mlekarino in ni nikdar n d ziral delavcev. Nadzorstvo je ukazalo, naj mlekarji cepijo drva, načelstvo pa je delavce posebej najemalo. Kupovalo je vsakovrstno orodje, ki ga mlekarina ni nikdar rabila. Plačevalo je predrago voznišvo za mleko, kar je nadzorstvo ostro grajalo. Nadzorstvo je zahtevalo, naj se izdeluje le surovo maslo, in se je uprlo izdelovanju sira, pri čemur, kakor v "Narodu" sami priznajo, niso imeli posebne sreče. — Seveda ne, ker niso znali sira izdelovati in niso prav nič pazili na snago. Sprejemali in oddajali so pokvarjeno mleko, katero, kakor tožijo v "Narodu", logaški mlekarini ni ugačalo. Nadzorstvo je dalje strogo naročilo, naj se udje pravilno vpišejo, in da se morajo vsi prispevki in deleži iztirjati v dveh mesecih, ko se je ud vpisal. Načelstvo pa ni ničesar ukrenilo, ampak je celo sprejemalo mleko od ljudi, ki niso bili nikdar udje, ali niso bili pravilno vpisani, ali jih je načelstvo samo vpisalo. Tako se je zgodilo, da danes nikdo ne ve, kdo je u d i n k d o n e. Da se ne izgubimo v naštevaniu nadaljnjih nerednostij, mislimo, da dovolj označimo poslovanje načelstva, če še enkrat opozorimo, da načelstvo ni imelo nikakih pravil. Sami sebe so obsodili, ko liberalci v "Narodu" priznavajo, da "so ena najvažnejših korporacij pri zadrugi nadzorniki". Če ste to vedeli, zakaj jih pa niste poslušali, zakaj jim niste dovolili nikakega vpogleda v svoje poslovanje, zakaj se je blagajnik vedno izogibal njihovemu vprašanju kako je denarno stanje? In kdo bi bil prevzel vaše dvomljive časti, če bi bilo vas nadzorstvo odstavilo? Hoteli ste načelstvo odločiti, pa občni zbor je rekel: "Kdor je zavozil v blato, naj pa še iz blata izpelje". Sad liberalnega gospodarstva je bil, kakor je revizija dognala, da niso bili stroški v nikaki primeri z dohodki. Mlekarina je propadla vsled slabega gospodarstva, kakor se je tudi Janez Lampe obtožil na binkoštnem občnem zboru 1. 1903. Lampe, ki se je bahal: "E, kaj, če ni naša mlekarina enih 5000 gold. dolžna, ni nič vredna", je povzdignil vrednost mlekarne na 20 000 kron. Gospodarilo se je, kakor se je izrazil tudi revizor K. zveze, kakor, da bi imela zadruga 20 000 K rezervnega zaklada.

Naročajte se na "Slovenca"!
Nabirajte novih naročnikov!
Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo Slovenec izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Ciril-Metodove biškote
zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Narčila sprejema družina založnik & H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Našim odjemalcem!

Tovarna testenin bliža se svoji dovršitvi. Ne bomo navajali ne skrbi, ne truda, ki smo ga imeli pri zopetni zgradbi in preosnovi, niti posledic udarca, ko nam je uničil požar našo staro tovarno, saj smo dobili toliko izrazov simpatije, ne le od strani cenj. trgovcev, temveč tudi od strani spoštovanih konsumentov, da nam je to dalo moč, prijeti se s podvojeno silo dela.

Udarec našel nas je popolnoma nepripravljeni, in ker nam je bilo na tem, tovarno opremiti ne-le z novjšimi napravami, temveč je tudi zgraditi za večjo produkcijo, nam ni bilo vzlic vsemu naporu mogoče, prej pričeti z izdelovanjem. 570 3-2

Nikdar si nismo mislili, da si zamore kako podjetje v vseh krogih toliko zaupanja pridobiti, kot je tega naše deležno postalo. Zdi se nam, kot bi bilo naše podjetje nekaka narodna last, da se je narod veselil, ko je videl, da raste in procvita, a se žalostil, ko nas je nesreča zadela. Ako imamo tako zaupanje ob strani, potem se ne bojimo udarca, in naj je bil še tako ljut.

Od vseh strani dohajajo nam vedno vprašanja, kdaj vendar pričnemo. Pisma govore, da se šele sedaj ve prav ceniti naše testenine, ko jih ni; slišali smo celo, da so po požaru iskali naših testenin in jih plačevali po dvakratno višji ceni kot prej. Večina trgovcev nam piše, da ne prodajajo testenine odkar so jim naše pošle, ker se je izjalovil vsak poizkus, da bi vpeljali druge.

Ne bode trajalo dolgo, in naše testenine bodo zopet na razpolago. Dal Bog, da bi jih nikdar več ne zmanjkalo!

Prva kranjska tovarna testenin
Žnidaršič & Valenčič, II. Bistrica.

Lepa prilika

se nudi dobromu gostilničarju, kateri hoče kupiti hišo z gostilno tik Bohinjskega jezera, blizu prostora, na katerem se bode gotovo gradila tovarna. Pri hiši je 2 orala lepega sveta. Zaradi preselitve se proda po nizki ceni. — Več se izve pri Antonu Resman-u. Polje, pošta B. Bistrica. 597 5-1

Pleskarska in v to stroko vstevajoča se starbena in pohištvena dela

izvršujeta in se priporočata v naročila iz mesta in z dežele **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice. — Najnižje cene. Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno zanesljivo in brez konkurence 13 11-11

Strešno cement-opeko

pričnem kmalu izdelovati. Kdor jo potrebuje, naj se oglasi osebno ali pismeno pri **Mihaelu Lakota**, št. 61 pri Novaku p. Mojstrana, Gorenjsko. 598

Zahvala.

Podpisana se najtopleje zahvalujeta slavnim požarnim brambam za hitro pomoč, katera je nastala vsled požara v tovarni na Fužinah v torek, dne 21. marca.

Posebno se še zahvalujeta slavni požarni brambi v Mostah, katera je pritekla prva na lice mesta in je obvarovala najina posestva najbližje ognja, dasi smo bili popolnoma že obupala na najino rešitev. 596 Spoštovanjem

Marija Kastelic, Ivan Dovjak.

Poslano*)

gospodu Alojziju Schrey-u, poštarju na Jesenicah.

Ker ste Vi vodnik jeseniške stranke, Vas pozivljam, da mi pojasnite v časopisih, kaj se počne z mojim bolnim očetom Janezom Mencinger-jem, posestnikom na Savi? Znano Vam je, da so moj oče 56 let stari, bolni in za vsako delo nezmožni, zraven pa še zadolženi. Dasiravno so Vam pa te razmere natančno znane, so Vaši agitatorji tako predrzni, da mojega očeta cele noči po jeseniških gostilnah vlačijo in do nezvesti upijanijo, in ga nato zapro v hlev. Navedite mi tedaj ime dotičnega, kateri je v noči 21. na 22. tega meseca mojega očeta v hlev zaprl, ker hočem onega sodnijsko zasledovati.

Sava, dne 23. marca 1905.

Sin Janez Mencinger,
tovarniški delavec.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor določa zakon.

Zahvala.

595

Za dokaze obilega sočutja ob boleznih in smrti, kakor tudi za častno toli mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu naše predrage, nepozabne soproge in matere, gospe

Ane Ogorevc

roj. Planinšek

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Osobito se zahvalujemo pred duhovščini domači in iz okolice za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu; velečast. gospodu nadžupniku konjiškemu za prijazne obiske med boleznijo in tolažilne besede ob odprtem grobu; velečenjenu gospodu dr. Kadiunigu za skrbno zdravniško pomoč; slavnim društvom: posojilnici, čitalnici in pevskemu društvu, p. t. sorodnikom in prijateljem za darovane krasne vence in slavnemu pevskemu društvu, katero je pod vodstvom gosp. Serajnika zapelo pretresujoče žalostinke.

Vsem izrekamo prisrčno hvalo.

V Konjicah, 22. marca 1905.

Žalujoči ostali.

Slamniki in klobuki

se sprejmejo v snaženje in moderniziranje.

Resljeva cesta 22, I. nadstropje.

C. Brilli.

493 7-5

Priporoča se za vsa podobarska dela

Josip Šubic 519 10-6

podobar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko.

Delo priznано. o o o o Cene nizke.

Več učenk

sprejme v pouk 474 2-2

A. Timeus, šivilja, Križevniške ulice
št. 9, I. nadstr., Ljubljana.

Ribničan - fižol

za seme in konsum

je v vsaki množini naprodaj pri

Laurenčič & Domicelj

Ljubljana, Dunajska cesta števil. 32.

Seme domače (črne)

detelje

najvišje čistosti in kaljivosti oddaje

po 150 K 100 kg., 160 K manjše

množine 559 5-3

Edmund Kavčič

trgovina semen v Ljubljani.

Redka prilika.

Proda se ponudbenim potom v zapuščino po rajnem Josipu Hrovatu mlajšemu iz Žužemberka št. 7, A 10/5, spadajoče posestvo vložek št. 11 katastralne občine Žužemberk z dotičnimi pritliklinami in premočninami. K posestvu spada razun zemljišnih parcel hiša št. 7 v Žužemberku z vsem gospodarskim poslopjem, klavnico, mesnico, lepimi kleti in drugim, vse v najboljšem stanu. V tej hiši izvršuje se že mnogo let mesarska in gostilničarska obrt. Hiša stoji v trgu na jako pripravnem prostoru za izvrševanje omenjenih obrti, na kar se posebno opozarja.

Ponudbena cena je 16.000 K. — Ponudbo sprejme ali odkloni c. kr. okr. sodišče v Žužemberku brez naznanitve nagibov.

Ponudbe s 10% ponudbene cene se morajo vložiti do vstetega dne 4. aprila 1905 pri podpisnem, kateri tudi pove dražbene pogoje in vse podrobnosti.

V Žužemberku, dne 31. marca 1905.

Ivan Gregorčič
c. kr. notar kot sodni poverjenik.

Velikozalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, 45 in 50 kron, rdeče po 30 do 40 kron postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega. 1731 24

V zalogi je tudi tropinsko žganje. Zadruga pri večjih naročilih izjemne cene,

Za obilne naročbe se priporoča:

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pozor!
Močno, dobro ohranjeno
kolo
se po nizki ceni proda.

579 3-2 Emonska cesta št. 10 (podstrešje.)

Fr. Wagner

mizarski mojster
Ljubljana, Gradišče 6
se priporoča slav. občinstvu v izdelovanje prodajalnih, pohištvenih in kuhinjskih oprav ter vsa druga mizarska dela in popravila, kakor tudi polaganje in čiščenje parketov.

Izdeluje se hitro, natančno, trpežno in po najnižjih cenah.

Sprejme se tudi
mizarski vajenec
s hrano.

580

572 3-2

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori naznanja s tem, da se boče
dné 10. aprila 1905 ob 9. uri dopoldne

na licu mesta v Zatičini prodajalo na prostovoljni javni dražbi posestvo gosp. Aleksandra in Ide pl. Födransberg vlož. št. 4 kat. obč. Zatičina in sicer posamezno po zemljiških parcelah.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v roke podpisanega sodišča.

Dražbeni pogoji se bodo kupcem naznanili pred začetkom dražbe.

C. kr. sodišče v Višnjigori, oddelek I.,
dné 20. marca 1905.

Ze skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo
za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehamim osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-46

Friderik Repolusk,

župnik v St. Vidu nad Faldakom, p. Miesling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „Železnato vino“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavil in nerednem krvotoku ter podobnih defekti. Zato morem Vaše res izborni železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Bolji cerkvi, p. St. Jernaj, Dolenjsko 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana
lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom, svojo veliko zalogo **cerkvenih posod in orodja.**

Slavnemu občinstvu pa električna **svetila** in druge kovinske izdelke n. pr.: **križe, sv. razpela** v raznih velikostih, **podobe i. t. d.**

● Priporoča se za obila ●

naročila!

182 20-13

Nc 74/5
1

Restavracija Rasberger, Ljubljana, sv. Petra nasip 37, (poleg jubilejnega mostu).

Čenjenim mojim gostom in drugemu slavnemu občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem pričel, z dnem 25. t. m. točiti poleg puntigamske marčne pive tudi puntigamsko

ala Bavarsko pivo

iz soda in v originalnih steklenicah, in sicer, iz soda v soboto in nedeljo, kakor tudi nadalje ob nedeljah in praznikih, čez celi dan ob delavnikih ob 10. uri dopoldne in od 6 ure zvečer do polnoči. Pivo v steklenicah se prodaja cel dan, ob vsakem času. Izvrstna mrzla in gorka kuhinja.

V zabavo igra najfinejši, pnevmatično električni Piano-Orchestrion „Puck“. Ta nova pozornost začara vsacega poslušalca, in presega vse dosedanje godbene automate. Iz najfinejšega piano igrajoči komad preide v mogočni forte, in nuancira kakor bi pred prav dobrim harmonijem sedel največji umetnik. Komade igra kakor je te zložil skladatelj. Nikdo naj ne zamudi si ogledati te posebnosti. 586 (3-2)

Z odličnim spoštovanjem

restavrater.

za Velikonoč-

ne praznike se dobe po najnižjih cenah obleke za gospe dečke in otroke, kakor tudi najfinejše konfekcije za dame v največji izbi od najnavadnejše do najfinejše izvršitve. 592 (6-2)

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovic, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Razpis službe organista in cerkvenika na Mirni, Dolenjsko.

Plača v gotovini 300 K, v bari 60 merikov ajde, nekaj proste bari, prosto stanovanje in nekaj zemljišča. — Nastopi se o sv. Juriju. 591 (2-2)

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld. 1'10, plečeta brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 45 kr.

Salame dunajske po 80 kr., à la krakowske, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 1'20, à la ograde, trde po gld. 1'50, ograde fine po gld. 1'80 kilo. — **Velike klobase** ena 20 krajcarjev.

Brinovec, pristen liter po gld. 1'20. — To priznane dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekaževalec in 170 D (2) razpošiljalec živil 170 4-3

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Kat. bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Postne pesmi

za mešan zbor in orglje zložil P. Hugolin Sattner ord. ff. Min.
Cena: partitura po pošti K 1'60, partitura in glasovi po pošti K 3'20, vsak posamezen glas 40 vin.

Častito predstojništvo frančiškanskega samostana je izročilo „Katoliški Bukvarni“ tudi naslednje skladbe v prodajo in razpošiljanje: **Slava Jezusu.** Pesmi na čast božjemu Izveličarju za mešan zbor, deloma z orgljami. Izdal P. Hugolin Sattner. Partitura in 4 glasovi brez poštne K 3'—, posamezni glasovi po 25 vin., po pošti 30 vinarjev več.

Slava Bogu. Cerkevne pesmi. Za mešan zbor izdala in založila P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner.

I. zvezek: **Dvajset mašnih.** Cena partituri in glasovom s poštino vred K 3'40.

II. zvezek: **23 Marijinih.** Cena partituri in glasovom s poštino vred K 3'—.

Venček Mariji. Napevi za Marijino družbo. Zložil P. Angelik Hribar. Drugi zvezek. Cena partituri s poštino vred K 1'25. Vsak glas 35 vin.

Missa „in honorem s. Antonii Paduani“ ad IV. voces inaequales. Auctore P. Angelico Hribar. O. M. Cena partituri in štirim glasovom s poštino vred K 2'20.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih vodâ“.

1049 15-14

V. medc. oddelek splošne bolnišnice na Dunaju.